

23.12.2016

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Laajakaistatukilain muuttaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain muuttamisesta. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tuen myöntämistä ei tulevaisuudessa hankkeissa rajattaisi ainoastaan niille alueille, jossa asuu vähemmän kuin 5,4 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että hankkeiden tukikelpoista osaa laajennettaisiin koskemaan lähempänä asuin- tai sijainpaikkaa syntyviä kustannuksia. Esityksessä myös ehdotetaan joitain muutoksia tuen myöntämisprosessiin.

Nopean laajakaistan saatavuus ei ole kehittynyt markkinaehtoisesti yhtä nopeasti kuin aiemmin ennakoitiin. Laajakaistatukilain muuttamisen tarkoituksena on helpottaa tuettujen laajakaistahankkeiden rahoitusta ja siten lisätä kiinteää laajakaistaa tarjoavien yritysten kiinnostusta osallistua hankkeiden toteuttamiseen haja-asutusalueilla. Lisäksi muutoksilla pyritään vähentämään tuen hakijoiden sekä Viestintäviraston hallinnollista taakkaa. Lain tavoitetta voidaan kuluttajien näkökulmasta pitää hyvänä. Internetyhteys on tietoyhteiskunnassa välttämättömyyspalvelu, jota kuluttajat tarvitsevat päivittäiseen asiointiin ja palveluihin. Laajakaistalla on myös verkosto-vaikutuksia, joita markkinat eivät välttämättä ota huomioon. Kuluttajien internetissä tarjotuista palveluista saama hyöty on usein sitä suurempi, mitä useampi kuluttaja on kyseisten palveluiden saavutettavissa.

Kuten yrityksille kohdistettuihin tukiin yleensä, myös laajakaistatukiin liittyy tiettyjä ongelmakohtia. Ensinnäkin tuet tulisi kohdentaa hankkeisiin, jotka eivät toteutuisi ilman tukea. Tämä on syytä ottaa huomioon myös laajakais-
tatukilain muutoksessa. Jos tukikelpoisuus laajenee koskemaan myös alueita, joilla väestötiheys on korkeampi, on syytä varmistaa, että tukia ei ale-
ta myöntämään hankkeille, jotka teleyritykset toteuttaisivat joka tapaukses-
sa. Lisäksi julkisen tuen määrä tulisi mitoittaa niin, että sitä ei myönnetä
enempää kuin hankkeen toteuttamisen tekeminen kannattavaksi yksityiselle
toimijalle vaatii. Investointituet voivat myös vääristää kilpailua. Yhden palve-
lumuodon tukeminen julkisin varoin antaa sille keinotekoisesti kilpailuedun.
Julkisen tuki saattaa esimerkiksi vähentää kannusteita tarjota vaihtoehtoi-
sia palveluita alueella. Esimerkiksi mobiililaajakaistaa voidaan pitää ainakin
jossain määrin korvaavana tuotteena kiinteälle laajakaistalle. Laajakaista-
verkkojen rakentamisen tukemisessa tulee siis kiinnittää huomiota siihen,
ettei tehokas kilpailu eri verkkojen välillä tule merkittävästi estymään.

Pääjohtaja Juhani Jokinen

Tutkija Riku Buri